

ХРОНІКА ПОДІЙ

КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ВИДАТНОГО ВЧЕНОГО В. Я. ДАНИЛЕВСЬКОГО (до 165-річчя з дня народження)*

Камчатний В. Г.

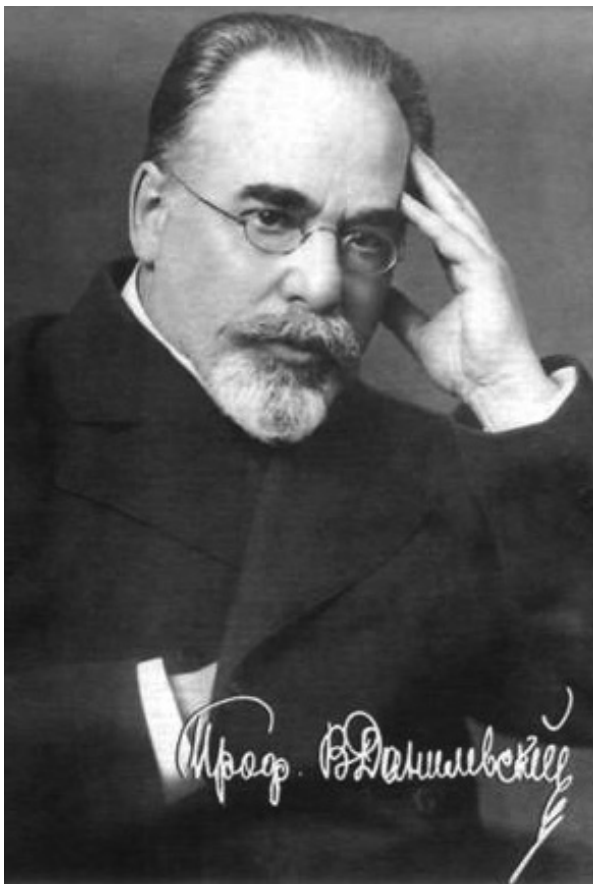


Рис. 1. В. Я. Данилевський

Видастий український біолог, фізіолог та протозоолог, ендокринолог, філософ-натураліст, педагог та просвітник, письменник-публіцист, громадський діяч, заслужений професор Василь Якович Данилевський (14(01).01.1852 – 27.02.1939) належить до плеяди знаменитих харків'ян, що навіки прославили рідне місто на світовому рівні. Один з перших електрофізіологів в Україні, засновник вітчизняної біофізики, творець нового розділу фізіології ендокринних залоз, автор низки органотерапевтичних препаратів, завідувач кафедри фізіології Харківського університету та Харківського медичного інституту, засновник і перший директор Харківського жіночого медичного інституту, Органотерапевтичного інституту (наразі — Інститут проблем ендокринної патології імені В. Я. Данилевського Національної академії медичних наук України), Інституту праці (наразі — Науково-дослідний інститут гігієни праці та професійних захворювань), академік АН УРСР, заслужений діяч науки УРСР, лауреат низки закордонних та вітчизняних премій — це далеко не повний перелік досягнень ученого. Він

* Автор гарантує повну відповідальність за все, що опубліковано в статті.

Автор гарантує відсутність конфлікту інтересів і власної фінансової зацікавленості при виконанні роботи та написанні статті.

Рукопис надійшов до редакції 21.08.2017.

був обраний членом Німецької Академії наук, морфологічного та фізіологічного Товариства при Віденському університеті, почесним членом Товариства патологів при Інституті Пастера в Парижі, Товариства тропічної медицини в Лондоні, Харківського медичного товариства тощо.

Висвітленню наукового доробку та життєпису В. Я. Данилевського присвятили свої дослідницькі роботи, статті та публіцистичні твори, чимало авторів, зокрема, О. Білецька [1], Ю. І. Караченцев [2], В. Л. Карнацевич [3], Є. А. Фінкельштейн [4] та інші. Метою цієї публікації є спроба аналізу не менш важливої, ніж науково-педагогічна робота, складової біографії вченого — багатогранної культурно-просвітницької діяльності, якою він захопився ще з молодих років, а у подальшому присвятив значну частину своїх зусиль. Цю діяльність В. Я. Данилевський вважав вкрай суспільно-необхідно. Такий підхід влучно характеризують наступні слова вченого: «Накопление в народной массе знаний и ее просвещение представляют собою истинное народное богатство и силу, неоценимые по своей благотворности для всех сторон народной и государственной жизни» [5, с. XVII].

Як і багато його колег, учений долучився до активної участі у діяльності Харківського Товариства поширення в народі грамотності (Далі — Товариство), що було створене ще у 1869 році видатним ученим М. М. Бекетовим. Помітний підйом своєї активності Товариство отримало в період у 1900–1904 рр., коли В. Я. Данилевський головував у ньому. У цей час до структури Товариства входили три щоденних загальноосвітніх школи, жіноча та чоловіча недільні школи, п'ять безкоштовних народних бібліотек-читалень, комісія з облаштування народних читань, комітет з видання книг для народу, комітет з облаштування сільських бібліотек, комітет з облаштування літніх шкільних колоній, комітет з управління народними домами, довідково-педагогічний комітет з бібліотекою та музеєм наочних посібників, шкільно-педагогічний комітет, декоративно-малювальна школа. В повітах Харківської



Рис. 2. Будівля 2-ї школи Харківського Товариства поширення в народі грамотності, де розташовувалися правління, декоративно-малювальна школа та комітети

губернії діяли сім відділень Товариства, які, в свою чергу, засновували подібні заклади. [5, с. 177].

Одним із масштабних проєктів Товариства стало створення Народного Дому, першого в Російській імперії подібного закладу. Актуальність та майбутні завдання цього проєкту В. Я. Данилевський обґрунтував у 1898 році в своїй доповіді «Народний Дом и его общественно-воспитательное значение». Завдяки наполегливості членів Товариства вже у 1903 році відбулося відкриття Народного Дому (зараз ця споруда відома як Палац культури ХЕМЗ). Цей заклад був зорієнтований, у першу чергу, на недостатньо освічених та малозабезпечених робітників, жінок, дітей.

Народний Дім мав у своєму складі театральну залу на 1000 місць, де демонструвалися спектаклі, оперні вистави, музичні концерти, відбувалися різдвяні свята тощо. Діяли гуртки, самодіяльний оркестр, дитячий та дорослий хори, школа крою та шиття, безкоштовна бібліотека-читальня «продаж книг, картин та інші просвітницькі та культурні заходи. У столовій-чайній Народного Дому реалізовувалися за доступними цінами чай та обіди, книги, картини. Тут можна було послухати грамофон, почитати газети та журнали, подивитися стереоскоп, пограти в шашки. Організовувалися народні читання, у тому числі і за особистої участі В. Я. Данилевського.



Рис. 3. Народний Дім
Харківського Товариства
поширення в народі грамотності



Рис. 4. Вистава «Король Лір»
на сцені Народного Дому

Наприклад протягом 1906 року відбулися 71 спектакль, чотири опери, два концерти, одна лекція, 20 безкоштовних народних читань, ялинка для дітей, а всього на заходах побувало 67182 відвідувача. Того ж року діяльність Народного Дому була відзначена Почесним дипломом Бельгійської міжнародної виставки. [5, с. 216–225]

Бібліотечна справа стала одним із найулюбленіших напрямів діяльності Товариства. Так, учений брав безпосередню участь у діяльності Харківської громадської бібліотеки (нині — Державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка), зокрема у створенні на її базі спільно із Д. І. Багалієм, М. А. Гредескулом, Х. Д. Алчевською та іншими однодумцями так званої «дешевої» читальні [6, с. 43]. Усього ж у Харківській губернії зусиллями В. Я. Данилевського було облаштовано більше 100 бібліотек.

У 1906 році В. Я. Данилевський виступив із черговою ініціативою на ниві

просвітництва. Він запропонував проект створення «Народної Енциклопедії наукових та прикладних знань» (далі — Енциклопедії), видання, за його задумом «...предназначеного для широких кругів населення и, главным образом, для взрослого читателя, прошедшего только курс низшей школы и сознательно стремящегося к самообразованию» [5, с. XVIII]. Із цією метою Товариством було утворено відповідну Редакційну комісію, яку очолив сам учений. До створення Енциклопедії долучилися більше ніж 100 відомих науковців та фахівців. Методика написання статей передбачала обговорення в декілька етапів, у тому числі попереднє ознайомлення з їх рукописами в своєрідних гуртках із майбутніх читачів [5, с. XXIII].

Енциклопедія складалася з 14 відділів (томів), а саме:

1. Фізико-математичний.
2. Природознавство.
3. Технічний.
4. Сільське господарство.
5. Медицина.
6. Антрополого-географічний.
7. Мовознавство та Історія літератури.
8. Історичний.
9. Філософський.
10. Народна освіта в Росії (тут — Російській імперії — авт.).
11. Суспільно-юридичні науки.
12. Економічний.
- 13 та 14. Прикладна економіка.

Відділи містили відомості щодо 80 предметів. Окремі томи виходили в двох книгах — напівтомах, тому загальна кількість книг Енциклопедії склала 21. [5, с. XXIII–XXV]. Друк видання здійснив книговидавець І. Д. Ситін (м. Москва). Енциклопедія стала надзвичайно популярною серед читачів країни.

Для уявлення про глибину змісту Енциклопедії наведемо деякі характеристики V-го тому, що присвячений медицині [7, 8]. У створенні статей для цього тому окрім В. Я. Данилевського взяли участь учені-медики, чиї імена без перебільшення належать до кола медичної еліти, зокрема, М. С. Бокаріус, О. П. Браунштейн, К. М. Георгієвський, В. В. Зав'ялов, С. М. Ігум-

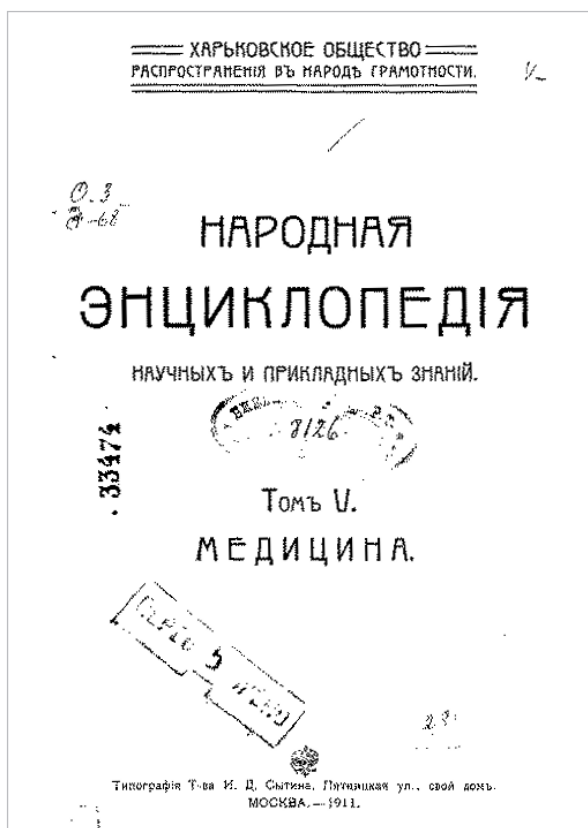


Рис. 5. Обкладинка та титульний лист тому V «Медицина» Народної Енциклопедії наукових та прикладних знань

нов, С. В. Коршун та інші. До переліку тем увійшли наступні предмети: Історія медицини. Анатомія та фізіологія людини. Вчення про хвороби (заразні, душевні, дитячі, очні та інші). Хірургія. Перша допомога при нещасних випадках. Алкоголізм. Гігієна. Медична статистика. Слід зазначити, що зміст багатьох статей, особливо, що стосуються хвороб, має прикладний характер, містить поради щодо профілактики, лікування, здорового способу життя тощо. Сам вчений так сформулював мету медичного тому: «Цель настоящей книги и заключается в том, чтобы бросить луч научного знания в потемки народной жизни, помочь населению составить правильные понятия о болезнях и об условиях, необходимых для сохранения здоровья» [7, с. III].

В. Я. Данилевський брав участь у діяльності Курсів для робітників, що були створені в Харкові у 90-х роках 19 сторіччя. Їх мета полягала в наданні необхідних знань трудовому населенню, яке не мало можливості навчатися в гімназіях та університетах. Наприклад, у 1907 році на Курсах

навчалось близько 1000 осіб, серед яких були селяни, слюсарі, чорноробочі, типографи, ковалі, ливарники, садівники, модистки, домогосподарки тощо. До переліку предметів, що викладалися, увійшло більше 30 дисциплін, зокрема, російська та іноземні мови, арифметика, алгебра, геометрія, історія, географія, хімія, фізика, ботаніка, фізіологія та анатомія, гігієна, електротехніка тощо [5, с. 239–240].

Науковець є автором низки філософських та публіцистичних творів, що характеризують його світогляд. Серед них роботи «Праця та відпочинок», «Праця та життя», «Почуття та життя», «Душа та природа», «Життя та сонце», «Фізіологія праці», «Нарис із фізіології соціальних недугів», «Фізіологія та соціальне життя», «Основний фізіологічний закон розвитку ума та волі», «Лікар, його покликання та освіта» [1, 4, с. 128–135].

Отже, культурно-просвітницька та публіцистична діяльність великого вченого В. Я. Данилевського стала не менш важливою складовою його багатогранних досягнень.

**ЛІТЕРАТУРА
(REFERENCES)**

1. Beleckaja O. Primer sluzhenija narodu sem'i Danilevskih, *Vechernij Har'kov*, 2006, 16 oktjabrja.
2. Finkel'shtejn EA. Vasilij Jakovlevich Danilevskij – vydajushhij russkij biolog, fiziolog i protistolog (1852–1939), *Moskva; Leningrad*, 1955: 290 p.
3. Karachencev JuI. Danylevs'kyj Vasyľ Jakovyč. Encyklopedija suchasnoi' Ukraïny, *Kyïv*, 2003.
4. Karnacevich VL. 100 znamenityh har'kovčan, *Har'kov*, 2005: 510 p.
5. Narodnaja Jenciklopedija nauchnyh i prikladnyh znaniy [14 v 21 kn.]. Vol. 10. Vahterov VP, et al. Narodnoe obrazovanie v Rossii, pod red. Belokonskij IP, *Moskva*, 1910; XL: 350 p.
6. Rakytjans'ka VD, et al. Biblioteka v istorychnomu prostori tr'oh epoh. Do 125-richchja Harkivs'koï derzhavnoi' naukovoï biblioteki im. V. G. Korolenka. Narysy. Juvilejne vydannja, *Harkiv*, 2011: 240 p.
7. Narodnaja Jenciklopedija nauchnyh i prikladnyh znaniy [14 v 21 kn.]. Vol. 5. Bokarius NS, et al. *Medicina*, 1-j polutom, pod red. Igumnov SN, Danilevskij VJa, *Moskva*, 1910; VII: 404 p.
8. Narodnaja Jenciklopedija nauchnyh i prikladnyh znaniy [14 v 21 kn.]. Vol. 5. Bokarius NS, et al. *Medicina*, 2-j polutom, pod red. Igumnov SN, Danilevskij VJa, *Moskva*, 1910; 404-788.

ЮВІЛЯРИ РОКУ

2017 рік багатий на Ювілярів-співробітників Державної установи «Інститут проблем ендокринної патології ім. В. Я. Данилевського НАМН України».

Ювілей — це річниця життя, діяльності будь-якої особи, час коли підводиться певний підсумок в життєвій і трудовій діяльності людини, яка зазвичай обчислюється в круглих числах. Разом з тим, Ювілей — це не тільки вік або термін існування. З огляду на індивідуальність кожної людини — це визнання її оточуючими, тор-

жество світогляду. Це час, коли вже один період часу пройдений, а попереду людини новий шлях, як чистий аркуш паперу, на якому можна написати нову історію.

Хотілося б в цій статті розповісти про всіх Ювілярів цього року, що працюють в ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В. Я. Данилевського НАМН України», привести найбільш вагомні факти їх біографії, привітати цих співробітників і побажати їм всього найкращого.



Першою в цьому Ювілейному ряду йде **ХИЖНЯК ОКСАНА ОЛЕГІВНА** — доктор медичних наук, професор, завідувача відділом клінічної ендокринології, завідувача відділенням вікової

ендокринології, яка 21 травня 2017 року відмітила свій 55-річний Ювілей.

Оксана Олегівна, працює в Інституті з 2006 року. У 1996 році захистила кандидатську, а у 2005 році докторську дисерта-

ції зі спеціальності «Ендокринологія».

Хижняк О. О. — досвідчений висококваліфікований спеціаліст в області дитячої ендокринології; патології росту, порушеннях статевого розвитку, лікуванні ожиріння у дітей і дорослих. Основна область наукових інтересів Хижняк О. О. відводиться нейроендокринології. З 2010 року і по теперішній час Хижняк О. О. являється головним дитячим ендокринологом м. Харкова. Наукова діяльність Оксани Олегівни відображена у близько 200 наукових працях, в тому числі 8 монографіях. Неодноразово працювала за кордоном

у Віденській лікарні за програмами OMI-Medical Clinical OBSERVERSHIP Program in Pediatric Endocrinology та OMI — RESEARCH OBSERVERSHIP in Endocrinology. Являється віце-президентом Асоціації дитячих ендокринології України, членом Асоціації ендокринологів України, членом Європейської асоціації ендокринологів та Європейської асоціації з вивчення цукрового діабету. О. О. Хижняк має свою наукову школу — під її керівництвом захищено 1 докторську та 3 кандидатських дисертації.



ВІКТОР МИКОЛАЙОВИЧ ДУБОВИК — кандидат медичних наук, старший науковий співробітник відділення хірургічної ендокринології та гінекології Інституту відзначив своє 50-річчя 4 червня 2017 р.

В. М. Дубовик в 1991 році закінчив Військово-медичну академію ім. С. М. Кірова, м. Ленінград і одержав диплом «з відзнакою» за фахом «лікувальна справа». З 1995 року вже на протязі 22 років працює в хірургічному відділенні ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В. Я. Данилевського НАМН України». Віктор Миколайович є досвідченим лікарем хірургом-ендокринологом високої кваліфікації, грамотним науковцем. Забезпечує надання

невідкладної допомоги хворим з ендокриною і хірургічною патологією.

В. М. Дубовик володіє технікою усіх специфічних діагностичних маніпуляцій і хірургічних втручань при хворобах щитоподібної та прищитоподібних залоз, надниркових залоз, яєчників, яєчок.

У 2003 р. В. М. Дубовик захистив кандидатську дисертацію на тему «Післяопераційна реабілітація хворих на аутоімунний тиреоїдит з використанням низькоінтенсивного лазерного випромінювання». Натепер Віктор Миколайович є старшим науковим співробітником хірургічного відділення і в цілому виконує значний обсяг наукової і практичної роботи у відділенні.



10 червня 2017 р. виповнилося 50 років ЛЮБОВІ ГЕОРГІЇВНІ ПОЛОЗОВІЙ, провідному науковому співробітнику відділення фармакотерапії ендокринних захворювань, доценту кафедри ендокринології та дитячої ендокринології Харківської медичної академії післядипломної освіти.

Любов Георгіївна Полозова лікар-ендокринолог вищої категорії, кандидат медичних наук. Захистила кандидатську дисертаційну роботу на тему «Деякі клініко-морфологічні особливості інфаркту міокарда у хворих на цукровий діабет 2 типу». Є ав-

тором та співавтором близько 100 наукових праць, в тому числі 2 монографій. До сфери наукових інтересів Полозової Л. Г. на теперішній час відноситься діагностика та лікування патології надниркових залоз; дослідження особливостей перебігу захворювань гіпоталамо-гіпофізарної системи, лікування цукрового діабету та його ускладнень.

Л. Г. Полозова дуже доброзичлива людина, гарний вдумливий лікар, прекрасний лектор та викладач. Приймає активну участь у роботі Харківського наукового товариства ендокринологів, у конференціях, симпозіумах.



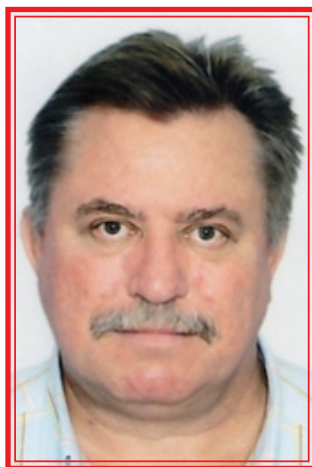
12 червня 2017 р. 50-річний Ювілей відсвяткувала ЕЛІНА ЄВГЕНІВНА ЧИСТЯКОВА — старший науковий співробітник лабораторії репродуктивної ендокринології.

Еліна Євгенівна у 1998 році закінчила Харківський державний університет за спеціальністю «біологія». працює в лабораторії репродуктивної ендокринології з 1993 року, спочатку лаборантом, а потім

на наукових посадах різного рівня. Після захисту у 2003 році дисертації на здобуття наукового ступеню кандидата біологічних наук на тему «Стан репродуктивної функції нащадків стресованих самців щурів» — старший науковий співробітник.

Натепер Е. Є. Чистякова — досвідчений науковий співробітник, що володіє різни-

ми фізіологічними, біохімічними, цитологічними методами дослідження, які вона постійно використовує в своїй роботі при вивченні статевої поведінки тварин, моделюванні різних форм патології репродуктивної системи самців і самок, дослідженні засобів їх корекції.



14 червня 2017 року виповнилося 60 років від дня народження ОЛЕКСАНДРА ВІКТОРОВИЧА КОЗАКОВА — заступника директора з науково-організаційної роботи ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В. Я. Данилевського НАМН України», завідувача лабораторії епідеміології ендокринних захворювань та організації спеціалізованої допомоги.

На цих посадах О. В. Козаков працює вже більше 18 років. Основна діяльність Олександра Вікторовича направлена на організацію і проведення науково-практичних конференцій для науковців, лікарів-ендокринологів та інших фахівців України. Рівень цих конференцій постійно підвищується, на них запрошуються лектори не тільки вітчизняні, а й з ближнього та дальнього зарубіжжя. Всі конференції проводяться з виданням збірників тез та лекцій. О. В. Козаков є заступником головного редактора з організаційних

питань журналу «Проблеми ендокринної патології», членом редакційної колегії журналів: «Міжнародний ендокринологічний журнал», «Діабетік». Козаков О. В. є автором та співавтором більше 200 наукових праць, у тому числі 6 монографій, у виданні яких приймав безпосередню активну участь. Козаков О. В. є членом Європейської асоціації з вивчення цукрового діабету, Міжнародної діабетичної федерації, правління Асоціації ендокринологів України. Олександр Вікторович приділяє увагу в своїй роботі кураторській діяльності Інституту. Він організує кураторські виїзди у підшефні області з метою надання консультативної допомоги ендокринним хворим, проведенню науково-практичних семінарів, круглих столів.

За багато років плідної праці Олександр Вікторович Козаков зробив вагомий особистий внесок в організацію і розвиток сучасної вітчизняної ендокринології і практичної охорони здоров'я.



22 червня 2017 року виповнилося 70 років від дня народження ВАЛЕНТИНИ ОЛЕКСАНДРІВНИ МАКЕДОНСЬКОЇ — лікаря хірурга-ендокринолога.

В. О. Македонська є кандидатом медичних наук і близько 30 років працює в хірургічному відділенні ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В. Я. Данилевського НАМН України», переважно

за сумісництвом, оскільки більшу частину своєї наукової і практичної діяльності присвятила роботі в Інституті кріобіології і кріомедицини. Має більше 120 наукових праць.

В. О. Македонська вдумливий лікар, безвідмовна людина, хірург-ендокринолог на рахунку якої близько 2000 операцій.



28 червня відсвяткувала свій 60-річний Ювілей заступник директора Інституту з економічних питань ТЕТЯНА МИКОЛАЇВНА ВОРОНКІНА.

Тетяна Миколаївна закінчила Харківський інститут інженерів комунального будівництва у 1979 році за фахом «інженер-економіст», а на посаді заступника

директора з економічних питань працює з 1990 року, одночасно керує роботою планово-економічного відділу.

Т. М. Воронкіна постійно підвищує свою кваліфікацію, приймає активну участь у семінарах, конференціях, курсах, які стосуються впровадження в роботу Інституту Указів, Постанов, рішень президента, Ка-

бінету Міністрів України. Воронкіна Т. М. організує розробку і впроваджує в повсякденну діяльність установи раціональні форми планової, облікової, звітної документації. Багато років Воронкіна Т. М. є головою Тендерного Комітету інституту.

До всього переліченого Тетяна Миколаївна є дуже небайдужою людиною, котра завжди переймається проблемами та піклується за діяльність усього колективу в цілому і кожного працівника окремо.



7 липня 2017 р. відсвяткувала свій 75-річний Ювілей доктор медичних наук, професор ЛОРІАНА ЮРІЇВНА СЕРГІЄНКО.

Сергієнко Л. Ю. працює в Інституті з 1975 року, а з 1977 р. є завідувачем лабораторії, натепер завідує лабораторією патогістології.

Багато років Сергієнко Л. Ю. направляла свій науковий інтерес дослідженню патогенетичної ролі порушень гормон-клітинних відносин периферійних тканини у формуванні семіотики ендокринних захворювань.

Під керівництвом Сергієнко Л. Ю. доведена необхідність гормонального моніторингу та корекції у ранньому віці насиченості організму статевими гормонами

для запобігання порушень сомато-статевого розвитку. Професор Сергієнко Л. Ю. має свою наукову школу — під її керівництвом захищена 5 кандидатських дисертацій.

У 2013 році Сергієнко Л. Ю. захистила докторську дисертаційну роботу на тему «Соціально-емоційний стрес матерів на ранніх етапах вагітності як причина ендокринопатій та порушень у гормонально залежних системах нащадків».

Сергієнко Л. Ю. є автором понад 400 наукових праць. Останні роки наукової діяльності Сергієнко Л. Ю. присвячені вивченню впливу екозалежних гестагенних ендокринопатій матерів на репродуктивні можливості їх нащадків. Професор Сергієнко Л. Ю. є відомим вченим не тільки в нашій країні, а й за кордоном.



26 липня виповнилося 60 років від дня народження ЄВГЕНІЇ МИХАЙЛІВНИ КОРЕНЄВОЇ — старшому науковому співробітнику лабораторії репродуктивної ендокринології, голові профспілкового комітету Інституту.

Євгенія Михайлівна закінчила Харківський державний університет ім. В. М. Каразіна за спеціальністю «біологія» у 1981 році. В Інституті Коренева Є. М. працює з 1974 року, починаючи з лаборанта, а з 1984 р. на наукових посадах. Євгенія Михайлівна кандидат біологічних наук. До кола наукових інтересів Євгенії Михайлівни відноситься вивчення проблем функціонування організму і умовах

гонадектомії, опромінення, стресу, впливу речовин, що наносять ушкоджуючий вплив на статеві залози. Коренева Є. М. приймає участь у дослідженнях, що стосуються пошуку нових факторів, що ушкоджують репродуктивну систему та засобів її корекції, методам лікування патології статевих організмів.

Багато років Коренева Є. М. за сумісництвом займається викладацькою діяльністю, читає лекції для студентів та лікарів. Велику організаційну роботу Коренева Є. М. виконує як голова профспілки Установи. Є небайдужою людиною, завжди відкликається і словом і ділом на звернення представників колективу.



17 серпня 2017 р. разом з рідним колективом Інституту відсвяткував свій 60-річний Ювілей Директор Установи, член-кореспондент Національної академії медичних наук України, доктор медичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, кавалер орденів «За заслуги» II, III ступенів **ЮРІЙ ІВАНОВИЧ КАРАЧЕНЦЕВ.**

Юрій Іванович Караченцев з першого свого робочого дня після закінчення (з відзнакою) у 1980 році Харківського медичного інституту ось вже понад 37 років безперервно працює в ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В. Я. Данилевського НАМН України» та вже 18 років являється його керівником і водночас очолює кафедру ендокринології та дитячої ендокринології Харківської медичної академії післядипломної освіти.

Під керівництвом Караченцева Ю. І. захищені 5 докторських та 7 кандидатських дисертацій. Він є Головою Спеціалізованої вченої ради із захисту кандидатських та докторських дисертацій за спеціальніс-

тю 14.01.14 — «ендокринологія», яка була ним же започаткована у 2003 році.

У набутку проф. Караченцева Ю. І. понад 517 наукових праць, в тому числі 14 монографій та навчальних посібників, 51 патент України.

Караченцев Ю. І. — відомий вчений, якому належать праці першорядного значення в галузі хірургічної ендокринології. Він є одним із провідних науковців щодо вивчення механізмів розвитку, діагностики та лікування різних форм патології щитоподібної залози. Саме ним обґрунтовано і створено новий напрямок в ендокринології — криогенне лікування імунозалежних ендокринопатій. Як хірург Караченцев Ю. І. кожний операційний день проводить в клініці. Ним виконано більше ніж 14 тис. операцій на ендокринних органах.

Караченцев Ю. І. — голова Товариства ендокринологів Харківського наукового медичного товариства, Віце-президент Асоціації ендокринологів України, член Європейської та Американської ендокринологічної та діабетологічної Асоціацій.



3 жовтня 2017 р. відмітив свій 60-річний Ювілей ХОЛОДНИЙ ОЛЕКСАНДР ВАСИЛЬОВИЧ — лікар-ендокринолог і ендокринологічного відділення клініки Інституту.

Олександр Васильович лікар вищої категорії, працює в клініці Інституту з 1995 року. Постійно займається клінічною ендокринологією, до кола його інтересів входять питання діагностики, лікування та профілактики цукрового діабету, його ускладнень, метаболічного синдрому, захворювань щитоподібної залози, супутньої ендокринної патології, а також питання дієтології.

За роки своєї плідної трудової діяльності в клініці ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В. Я. Данилевського НАМН України», лікар-ендокринолог опублікував понад 18 робіт. Постійно приймає участь у науково-практичних конференціях із міжнародною участю, які проводяться інститутом, а також у роботі з'їздів, конгресів і симпозіумів різного рівня. Багаторічна плідна лікувальна та організаційна діяльність лікаря Холодного О. В. відзначена грамотами керівництва Інституту, а також Грамотою Кабінету Міністрів України.

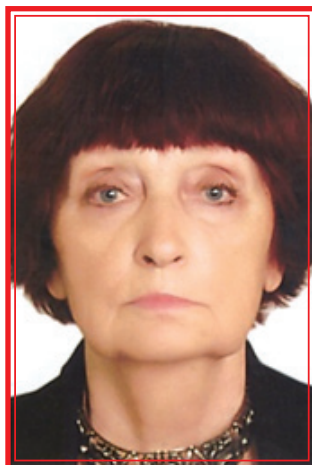


ОГУРЦОВА АЛЛА ПЕТРІВНА відмітила своє 50-річчя 18 жовтня 2017 року. Алла Петрівна — лікар-ендокринолог вищої категорії консультативної поліклініки Інституту.

Огурцова А. П. працює з 2012 року в поліклініці Інституту. За 5 років своєї роботи в поліклініці проявила себе як висококваліфікованим спеціаліст, який володіє сучасними методами обстеження і лікування

хворих; регулярно чергує в клініці, приймає участь у проведенні профілактичних оглядів населення Харківського регіону, здійснює чергування по санітарній авіації для надання невідкладної ендокринологічної допомоги в лікувальних закладах на-

шого регіону. Алла Петрівна постійно підвищує свій професіональний рівень, багато часу приділяє вивченню сучасної літератури за фахом своєї професії, приймає активну участь у науково-практичних конференціях.



12 листопада 2017 року виповнилось 80 років від дня народження доктора медичних наук, професора, завідувачої відділом експериментальної ендокринології, завідувачої лабораторією патофізіології та медичної генетики ПОЛТОРАК ВІКТОРІЇ ВІТАЛІЇВНИ.

Професор Вікторія Віталіївна Полторак — науковець з великої літери, яка вносить вагомий вклад у розвиток сучасної експериментальної ендокринології. Вона досвідчений вчений в області діабетології. Під її керівництвом отримані пріоритетні дані щодо участі екологічних і внутрішньогомеостатичних відхилень в реалізації генетичної схильності до цукрового діабету та аутоімунної агресії в органах ендокринної системи. Удосконалює сучасну методологію фармакологічного

скринінгу та доклінічної характеристики специфічної дії антидіабетичних сполук, що підвищує репрезентативність експериментальних даних відносно людської популяції. Полторак В. В. являється заступником Голови Спеціалізованої вченої ради Інституту.

Професор Полторак В. В. підготувала свою наукову школу — під її керівництвом успішно захищені 2 докторських дисертації та 7 кандидатських її учні стали відомими вченими, науковцями. Полторак В. В. має більше 450 наукових робіт, в тому числі 13 методичних рекомендацій, отримано більше 20 авторських свідоцтв. Професор Полторак В. В. — неперевершений лектор, приймає участь у конференціях, симпозіумах, круглих столах не тільки в Україні, а й далеко за її межами.



МИХАЙЛЕЦЬ ЛІЛІЯ ІВАНІВНА —
головна медична сестра клініки Інсти-
туту буде святкувати свій 70-ти річний
Ювілей 16 грудня 2017 року.

На своїй посаді працює з 1991 року. Має
високий рівень теоретичний знань, які вмі-
ло використовує в своїй практичній діяль-
ності. Михайлець Л. І. приділяє особливу
увагу роботі із середнім та молодшим ме-
дичним персоналом клініки Інституту, під-

вищенню їх професійного рівня та якості
виконуваних робіт. Забезпечує контроль
за зберіганням та розподілом медичних
засобів, а також за санітарно-гігієнічним
режимом клініки. Лілія Іванівна до своєї
роботи ставиться з відповідальністю, ви-
моглива до себе та своїх підлеглих, добро-
зичлива. В колективі користується повагою
та авторитетом.

ШАНОВНІ КОЛЕГИ!

Від щирого серця вітаємо з Вашими
Ювілеями!

Ми Вас шануємо, поважаємо, цінує-
мо і дорожимо Вами.

Бажаємо Вам міцного здоров'я, бла-
гополуччя, мирного неба, наснаги, дов-
голіття, подальших творчих успіхів
на благо рідного Інституту,

*До поки сонце світить з висоти,
Щебечуть птахи, зацвітають квіти,
Ми Вам життям бажаємо твердо йти,
І днем грядущим від душі радіти!
Хай щастя завжди супроводить Вас,
Людська повага й шана не минають,
А вашу мрію й працю повсякчас
Лиш визнання вінчають!*

*Заступник директора
з наукової роботи, професор
Н. О. Кравчун*